

[Lone Dybkjær]

er, at hvis ikke de to ting ændres, kan vi glemme alt om ligestilling og lighed i det hele taget. Det drejer sig naturligvis om, at kvinderne selv ændrer dette, men det drejer sig selvfølgelig også om, at vi alle steder, hvor disse spørgsmål diskuteres, i råd, nævn, kommissioner, arbejdsgrupper, og hvor vi i øvrigt har diskussionen om disse ting, har kvinder repræsenteret. Kernen er jo ofte, at man simpelt hen glemmer den side af sagen.

Det gør også, at vi kan støtte den anden del af dagsordenen, om, at det er nødvendigt at udarbejde en handlingsplan, og jeg tror, det er meget vigtigt, at vi tager, om jeg så må sige, stort som småt ind i det, for når vi skal diskutere et handlingsprogram, mangler vi ofte forudsætningerne for at tage en fornuftig diskussion. Tag bare som et eksempel, at vi meget ofte ikke har statistisk materiale, der viser, om det er mænd eller kvinder, det pågældende materiale drejer sig om, og også i denne sammenhæng duer gennemsnitsbetragtninger ikke.

Derfor er vi tilfredse med, at der nu bliver foreslået en dagsorden, som ser ud til at blive vedtaget, hvor vi kan støtte den videre udviklingsproces for kvinder i udviklingslandene for at nå de overordnede mål: lighed, udvikling og fred, og vi er tilfredse med, at der også kommer en handlingsplan, så vi i Danmark kommer til at kunne gå mere konkret til værks, end vi kan i dag.

Bente Juncker (CD):

Centrum-demokraterne skal herved takke arbejdsministeren for redegørelsen. Til redegørelsens første del skal vi fra CDs side sige, at vi er yderst tilfredse med arbejdsministerens planlægning omkring konferencen i Nairobi. Den anden del af redegørelsen, der omhandler opfølgningen af handlingsplanen og initiativer, som skal tages fra dansk side, er CD også enig i.

Konferencen skal afholdes i et udviklingsland, og der er ingen tvivl om, at den tredje verdens kvinder og deres forhold er et emne, der vil komme i fokus, men vi vil gerne fra CDs side advare mod at fare for hårdt frem og derved risikere at påtvinge andre vore mønstre og sædvaner.

Kvinderne i udviklingslandene har århundredlang tradition for at varetage bestemte funktioner. Deres baggrund er af religiøs og

kulturel art, forhold, der skal respekteres. Man bør gå frem med forsigtighed og hensyntagen for at undgå, at der gøres mere skade end gavn. Men vi er i CD enige i den måde, som f.eks. vore bistandsmidler anvendes på, når vi prioriterer de projekter højt, hvor kvindernes daglige situation i u-landene forbedres. Gennem disse projekter bliver det gjort bekendt med, at der er muligheder som f.eks. bedre sundhed og bedre skole- og uddannelsesforhold, som efterhånden vil kunne bidrage til en ny udvikling. Men som allerede sagt må det ske, uden at vi presser vores vesterlandske kulturmønstre ned over nogen.

I vort eget land må vi i CD erkende at arbejdsløsheden i de seneste år er gået hårdt ud over kvinderne til trods for den indsats, regeringen har gjort for at få kvindernes placering i uddannelsessystemet ændret i retning af mere reel ligestilling, kvindernes adgang til traditionelle mandefag og de muligheder, der er givet, f.eks. gennem EIFU-kurserne.

Centrum-demokraternes folketingsgruppe lægger vægt på ligestilling, når det gælder repræsentation i folketing, amtsråd og andre politiske råd og nævn.

Vi er nået ganske langt her i Danmark, ikke langt nok, men det har været en lang og tung proces. Det er dog vigtigt i denne forbindelse at understrege, hvor vigtigt det er, at kvinderne uddannelsesmæssigt har de samme muligheder som mænd, så man ikke havner i den situation, at kvinderne vælges, alene fordi de er kvinder, uden hensyn til, om kvalifikationer til at udføre de hverv, de skal varetage, er i orden.

Til slut vil jeg gerne benytte lejligheden til at advare mod det ene af de temaer, der skal drøftes i Nairobi, nemlig fredstemaet. Fredsdebatten skulle nødig overskygge bl.a. uddannelses- og sundhedsspørgsmålet, som vi i CD mener er det første skridt på vejen til ligestilling i den tredje verden. Centrum-demokraterne kan støtte den socialdemokratiske dagsorden.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Hvad godt har kvindetåret bragt kvinderne? Som det er blevet sagt heroppefra mange sider, er vores situation ikke blevet ret meget bedre i dag, i hvert tilfælde ikke når vi ser på den materielle side. Med den økonomiske krise er vores situation blevet langt